

ZPR PWr – Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Wrocławskiej

Aplikacje webowe na platformę .NET

W11 – Ciasteczka, sesja, strony Razor

ASP-pl-W11 1 / 43

Syllabus

- Bezstanowość protokołu HTTP a ciasteczka
- Działanie ciasteczek
- Ciasteczka w ASP .NET
- Sesja
- TempData
- Atak CSRF
 - Zabezpieczenie przeciw atakowi

Strony Razora

- Idea
- Struktura powiązań
- Generacja kodu stron i modeli (z wykorzystaniem Entity Framework)
- Inne opcje routingu i data bindingu
- Handler (wiele formularzy na jednej stronie)
- Adnotacja [TempData]
- Tag-helper partial
- Komponent widoku
- Obszary Areas
- Porównanie do MVC

ASP-pl-W11 2 / 43

Ciasteczka a bezstanowość HTTP

- Protokół HTTP jest bezstanowy
- Potrzeba łączenia kolejnych żądań, aby zapamiętać, że są od tego samego użytkownika
- Mechanizm ciasteczka (ang. cookies)
 - Przekazywane są w nagłówku: żądania lub odpowiedzi
 - Niewidoczne dla zwykłego użytkownika
 - Ciasteczko posiada klucz (tekst) i wartość (tekst)
 - Mają ustalony termin ważności, przekazywany w ciasteczkach odpowiedzi:
 - punkt w czasie
 - bez podania czasu ważności na czas sesji, rozumianej jako czas działania przeglądarki
 - Ciasteczko odpowiedzi posiada też inne cechy (czy dostęp tylko dla źródłowej domeny, czy dla wszystkich domen itp.)
- W ciasteczka można trzymać bezpośrednio pewne informacje od użytkownika:
 - preferencje kolorystyczne,
 - kolejność bloków z informacjami, które preferuje
 - koszyk zakupowy
 - które reklamy kliknął użytkownik
 - itp. w tym sesję

ASP-pl-W11 3 / 43

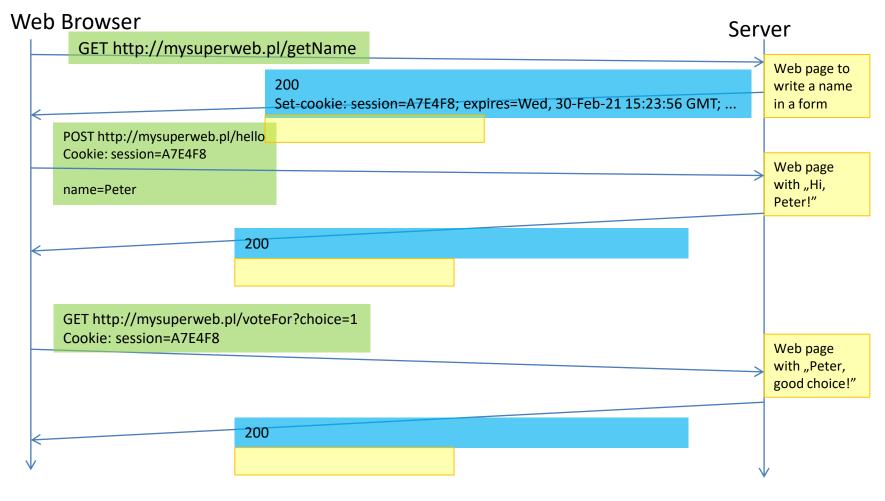
Ciasteczka a przeglądarka

- Przeglądarka działa wg prostego algorytmu:
 - Dla ciasteczka w odpowiedzi:
 - Zapamiętuje wszystkie ciasteczka z domeny skąd przyszła odpowiedź
 - Jeśli ciasteczko o podanym kluczu już było, wcześniej usuwa poprzednie
 - Przy wysyłaniu żądania do określonej domeny wysyła wszystkie nieprzeterminowane ciasteczka (również z innej karty lub innej instancji tej samej przeglądarki)
 - Przeterminowane może usunąć z pamięci przeglądarki
 - Gdy przeglądarka kończy (zaczyna) działanie usuwa wszystkie sesyjne i ewentualnie przeterminowane ciasteczka
 - Jednak pozostałe zachowuje w pliku do kolejnego włączenia przeglądarki!
- Ciasteczka powinny być nieduże (jedno do 4096 bajtów) a ich liczba dla jednej domeny też jest często ograniczona
- Użytkownik przeglądarki może manipulować ciasteczkami (usunąć) lub wręcz zabronić ich używania dla określonej domeny

ASP-pl-W11 4 / 43

Ciasteczka - sesja

- Najczęściej używane są ciasteczka do zapamiętania sesji z użytkownikiem oraz danych z sesją związanych.
- Sesja jest rozumiana jako ciąg kolejnych żądań od tego samego użytkownika.

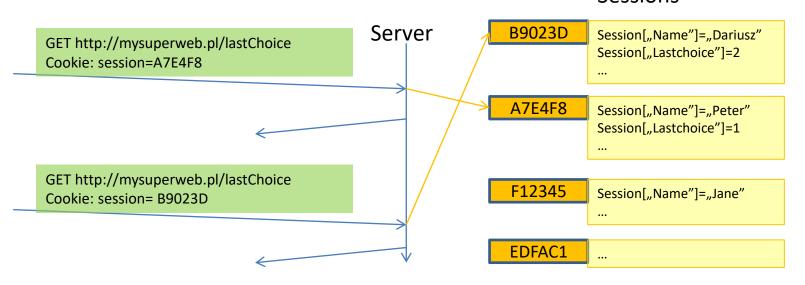

ASP-pl-W11 5 / 43

Cookie dla sesji – działanie serwera

Serwer:

- Tworzy ciasteczka i dodaje do odpowiedzi na żądanie
 - Nowe ciasteczko lub modyfikacja wcześniej wysłanego (np. podając termin ważności, który już minął spowoduje usunięcie ciasteczka z pamięci przeglądarki)
- Odczytuje ciasteczko z żądania i na jego podstawie decyduje o podjęciu odpowiedniej akcji.
- W przypadku sesji trzymane wartości w ciasteczku to losowy string, dla którego po stronie serwera zapamiętywany jest słownik klucz-wartość (same ciasteczka to klucze słownika wyższego poziomu).
 - Serwer odczytuje z żądania ciasteczko z sesją, znajduje powiązany z nim słownik i korzysta z kluczy tego słownika przygotowując stronę z odpowiedzią.
 - Serwer również zapamiętuje dane ciasteczka (np. o terminie ważności), np. żeby zwolnić pamięć dla słowników już nie używanych Sessions

ASP-pl-W11 6 / 43

Ciasteczka w ramach ASP .Net Core

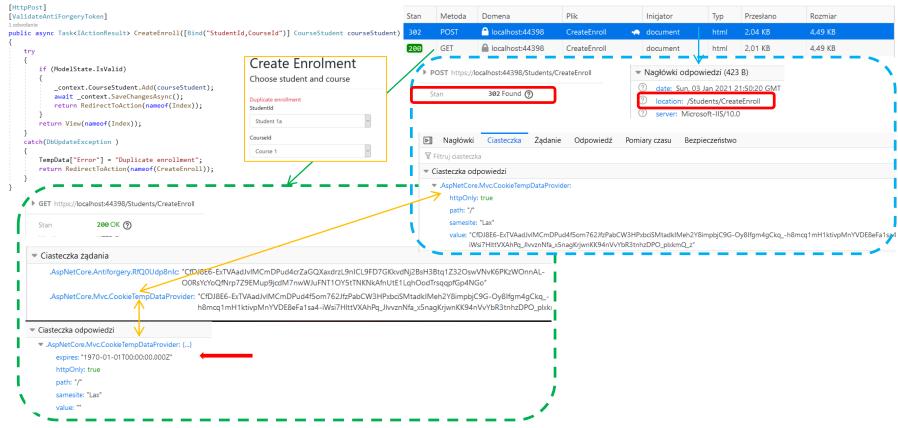
Ogólnie (są w różnych właściwościach)

- Realizowane są przez oprogramowanie pośredniczące (wykład W12)
- Dostęp bezpośredni do ciasteczek za pomocą obiektu typu kolekcja ciasteczek (jest wiele, w nazwie Cookies)
- Sesja automatyczne powiązanie jednego ciasteczka sesyjnego ze słownikiem dla sesji (jak na poprzednim slajdzie) interfejs ISession najczęściej we właściwości o nazwie Session.
- Dane dla przekierowań
 (RedirectToAction/RedirectToPage) w słowniku
 TempData są przechowywane w podobnych słownikach jak dla
 sesji (kolejne slajdy)
- Wszystkie te słowniki są (mogą być) jako właściwości (dla MVC) kontrolera lub (dla stron Razora) modelu strony
 - W przypadku sesji należy ją skonfigurować
- Dane dla przekierowań (TempData) standardowo są połączone ze specjalnym ciasteczkiem do tego celu, ale można tak skonfigurować aplikację, aby połączyć je z sesją (czyli ciasteczkiem dla sesji).

ASP-pl-W11 7 / 43

TempData - szczegóły

- TempData to specjalny słownik gdzie każda para klucz-wartość posiada znacznik, czy po wysyłaniu odpowiedzi na żądanie ma dana para zostać usunięta ze słownika.
- Standardowo odczyt spod klucza oznacza usunięcie go ze słownika
- TempData najczęściej się stosuje przy przekierowywaniu strony (kod odpowiedzi 302: przekieruj żądanie na URL podany w nagłówku pod 'location')
 - Czyli przeglądarka generuje nowe żądanie
- Rozwiązane to jest przez specjalne ciasteczko (jakby sesja na jedno, kolejne żądanie).
 - Najpierw ciasteczko bez terminu ważności (ciasteczko sesyjne przeglądarki)
 - Kolejne ciasteczko z terminem ważności w przeszłości (usunięcie z pamięci przeglądarki)

ASP-pl-W11 8 / 43

TempData - specjalny słownik

- Standardowo odczyt spod klucza oznacza ustawienie znacznika, że para ma być usunięta ze słownika przy wysyłania odpowiedzi na żądanie HTTP, ale...
- Można odczytać wartość ze słownika TempData bez usuwania dla kolejnego żądania HTTP
 - Dla obiektu TempData użyć metody Peek (key) zamiast odczytu poprzez indeksator [].
- Lub nawet po odczycie oznaczyć, aby zostawić podaną parę w słowniku
 - Metoda Keep (key)
- Dlatego ciasteczko związane z TempData jest bez daty ważności, natomiast "użycie" wszystkich wartości TempData bez wywoływania Peek () lub Keep () spowoduje wstawienie do nagłówka odpowiedzi klucz powiązanego ciasteczko z czasem wartości w przeszłości, celem jego usunięcia z przeglądarki
- Oczywiście same wartości słownika TempData są pamiętane tylko po stronie serwera (dość podobnie do słownika sesji)

ASP-pl-W11 9 / 43

Cookie - korzystanie bezpośrednie

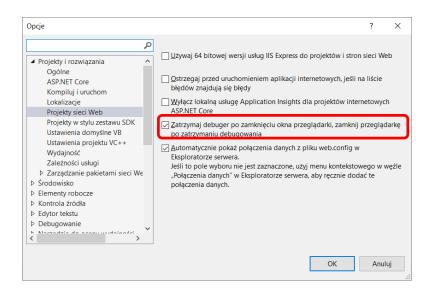
- Dostęp do ciasteczka można uzyskać z obiektu klasy (nazwijmy go Accessor) implementującej interfejs IHttpContextAccessor, który można wstrzyknąć np. w konstruktor wybranego obiektu (np. kontrolera). Ten Accessor posiada dostęp poprzez dwa słowniki
 - Accessor.HttpContext.Request.Cookies oraz Accessor.HttpContext.Response.Cookies
 - Operuje się wtedy na obiektach klasy HttpCookie
- Dla MVC (i stron Razora) w ramach kontrolera lub modelu strony istnieją właściwości Request i Response z dostępem (właściwością) do kolekcji ciasteczek Cookies. Mimo takiej same nazwy są to kolekcje różnych typów z operacjami zależnymi od tego, czy są to ciasteczka żądania, czy też ciasteczka odpowiedzi.
 - Request.Cookies jest kolekcją typu IRequestCookieCollection
 - Response.Cookies jest kolekcją typu IResponseCookies

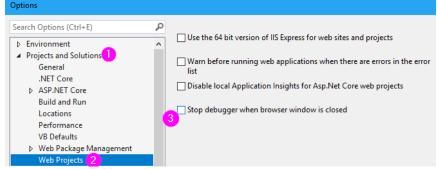
```
public IActionResult SetCookies()
   SetCookie("short", "Short Cookie is active", 10);
   SetCookie("long", "Long Cookie is active", 60);
   SetCookie("veryLong", "Very long Cookie is active", 600);
   SetCookie("forSession", "Cookie for session is active");
    return View();
Odwołania: 0
public IActionResult ShowCookies()
   ViewData["short"] = Request.Cookies["short"];
   ViewData["long"] = Request.Cookies["long"];
   ViewData["veryLong"] = Request.Cookies["veryLong"];
   ViewData["forSession"] = Request.Cookies["forSession"];
   return View();
public void SetCookie(string key, string value, int? numberOfSeconds = null)
    CookieOptions option = new CookieOptions();
    if (numberOfSeconds.HasValue)
        option.Expires = DateTime.Now.AddSeconds(numberOfSeconds.Value);
    Response.Cookies.Append(key, value, option);
```

ASP-pl-W11 10 / 43

Uwaga techniczna - debugowanie

- Domyślne ustawienie Visual Studio powoduje, że zatrzymanie serwera powoduje zamknięcie przeglądarki, natomiast zamknięcie przeglądarki – wyłączenie serwera.
- Można tą opcję wyłączyć w Narzędzia->Opcje a dalej jak na poniższych zrzutach (angielska wersja z https://stackoverflow.com/questions/40729535/how-to-stop-browser-closing-automatically-when-you-stop-debugging-on-vs-2017)
 - ang. Tools -> Options
- Pozwoli to zaobserwować różnicę w działaniu ciasteczka sesyjnego i długoterminowego

ASP-pl-W11 11 / 43

Obserwacja działania

- 1) Show Cookies
- 2) Set Cookies
- 3) Show Cookies
- 4) Odczekanie 15 sekund
- 5) Show Cookies
- 6) Odczekanie 90 sekund
- 7) Show Cookies
- 8) Zamknięcie przeglądarki (bez wyłączania serwera)
- 9) Otwarcie przeglądarki i wejście na Show Cookies

1 Show cookies

Short:

Long:

Very Long: For session: Set cookies

Done.

3

Show cookies

Short: Short Cookie is active

Long: Long Cookie is active

Very Long: Very long Cookie is active

For session: Cookie for session is active

-6

Show cookies

Short:

Long: Long Cookie is active

Very Long: Very long Cookie is active

For session: Cookie for session is active

7

Show cookies

Short:

Long:

Very Long: Very long Cookie is active For session: Cookie for session is active

9

Show cookies

Short:

Long:

Very Long : Very long Cookie is active

For session:

ASP-pl-W11 12 / 43

Konfigurowanie sesji na serwerze

- Aby skorzystać z sesji należy ją skonfigurować w startup.cs
- Dane powiązane z sesją danego użytkownika (słowniki) są najczęściej przechowywane w pamięci ulotnej (RAM), ale mogą również być przechowywane w bazie danych, czy w chmurze. Serwer działa wielowątkowo, więc dostęp do tego typu danych musi być przygotowany na to. Dlatego aby wszystko dobrze działało trzeba również zarejestrować w kontenerze serwisów obsługę pamięci współbieżnej.
- Dodając mechanizm sesji do kontenera serwisów można skonfigurować opcje sesji, czyli ciasteczka dla sesji (domyślnie sesja trwa 20 minut).
- Podczas metody Configure () należy użyć sesji w odpowiednim miejscu:
 - po UseRouting()
 - przed UseEndpoints()

```
public void ConfigureServices(IServiceCollection services)
{
    services.AddDistributedMemoryCache();
    services.AddSession(options => {
        options.IdleTimeout = TimeSpan.FromMinutes(5);
        options.Cookie.HttpOnly = true;
        options.Cookie.IsEssential = true;
    });
    services.AddControllersWithViews();
}
```

```
public void Configure(IApplicationBuilder app, IWebHostEnvironment env)
    if (env.IsDevelopment())
        app.UseDeveloperExceptionPage();
   else
        app.UseExceptionHandler("/Home/Error");
        // The default HSTS value is 30 days. You may want to change this
        app.UseHsts();
    app.UseHttpsRedirection();
    app.UseStaticFiles();
    app.UseRouting();
    app.UseAuthorization();
    app.UseSession();
    app.UseEndpoints(endpoints =>
        endpoints.MapControllerRoute(
            name: "default",
            pattern: "{controller=Home}/{action=Index}/{id?}");
```

ASP-pl-W11 13 / 43

Sesja

- Zmienne sesyjne w kontrolerze dostępne są poprzez HttpContext.Session
- Sesja ogólnie:
 - pozwala wymieniać dane między np. różnymi kontrolerami
 - pozwala zapamiętać dane zalogowanego użytkownika
 - Zapamiętać dane, które są częściowe skompletowane:
 - koszyk w sklepie internetowym
 - dane wyprawy kosmicznej w grze zanim skompletujemy całą załogę i sprzet
 - itp.
- Teoretycznie jedyne dane jakie mogą być zapamiętane muszą być typu int lub string.
- Aby zapamiętać cokolwiek innego należy dokonać serializacji danej (czyli zamiany na string)
 - Serializacja pamięta również obiekty wewnętrzne itd. rekurencyjnie, ale bez zapętleń
 - Można to wykonać na wiele sposobów

 Obecnie używanym standardem w ASP .Net jest używanie formatu JSON za pomocą pakietu Newtonsoft.Json

Aby skorzystać z obiektu należy go zdeserializować

```
Microsoft.AspNetCore.Mvc.NewtonsoftJson oprzez: Microsoft, Pobrania: v5.0.1
                                                                                                                  ASP.NET Core MVC features that use Newtonsoft. Json. Includes input and output
                                                                                                                        <h1 class="display-4">Set session</h1>
                                                                                                                        <h2>Done.</h2>
public IActionResult SetSession()
                                                                                                                                            @using System.Drawing;
                                                                                                                    </div>
    HttpContext.Session.SetString("name", "Jane");
                                                                                                                                                ViewData["Title"] = "Show Session";
    HttpContext.Session.SetInt32("age", 25);
    HttpContext.Session.SetString("point", JsonConvert.SerializeObject( new Point(2,3)));
    return View();
                                                                                                                                           ∃<div class="text-center">
                                                                                                                                                <h1 class="display-4">Show session</h1>
                                                                                                                                                <l
Odwołania: 0
public IActionResult ShowSession()
                                                                                                                                                        Name: @ViewData["name"]
                                                                                                                                                    ViewData["name"] = HttpContext.Session.GetString("name");
    ViewData["age"] = HttpContext.Session.GetInt32("age");
                                                                                                                                                        Age: @ViewData["age"]
                                                                                                                                                    HttpContext.Session.TryGetValue("point", out arr); // Point is a struct not an object
                                                                                                                                                        Point.X: @ViewData["x"]
                                                                                                                                                    Point p = JsonConvert.DeserializeObject<Point>(HttpContext.Session.GetString("point"));
                                                                                                                                                    <
       ViewData["x"] = p.X;
                                                                                                                                                        Point.Y: @ViewData["y"]
       ViewData["y"] = p.Y;
                                                                                                                                                    return View();
                                                                                                                                             /div>
```

ASP-pl-W11 14 / 43

ViewData["Title"] = "Set session";

Scenariusz użycia

- 1) Wybranie "Show session"
- 2) Wybranie "Set session"
- 3) Wybranie "Show session"
- 4) Wybranie "Set Cookies"

No cookies in request header and response header

Point.Y:

Set cookies

2

Set session

No cookies in request header.

▼ Response Headers

cache-control: no-cache, no-store

content-encoding: gzip

content-type: text/html; charset=utf-8
date: Tue, 05 Jan 2021 09:56:12 GMT

expires: -1
pragma: no-cache

server: Microsoft-IIS/10.0

set-cookie: .AspNetCore.Session=CfDJ8E6%2BEXTV Jv1MCmDPud4dtM2edbCYibRptA6V6yc%2B7keh9tfbY6! 8Ttb0aP%2BJ7v4TTIdfJ0eRGtuKn1diMcwDYVUTb6U4Ii Qvnqa%2BehYilfMoZMDjQeauqNb0LrM78QNAH6uULG5B3i ogiuEfgXiXtexxluxL8arsA0dY; path=/; samesitex; httponly

vary: Accept-Encoding
x-powered-by: ASP.NET

▼ Request Headers

<u>ي</u>

Show session

Name: Jane Age: 25 Point.X: 2 Point.Y: 3

No cookies in response header.

▼ Request Headers

:authority: localhost:44387

:method: GET

:path: /Home/ShowSession

:scheme: https

accept: text/html,application/xhtml+xml,applicat
ion/xml;q=0.9,image/webp,image/apng,*/*;q=0.8,a
pplication/signed-exchange;v=b3;q=0.9

accept-encoding: gzip, deflate, br

 $\textbf{accept-language:} \ \texttt{p1,en;q=0.9,en-GB;q=0.8,en-US;q}$

-0.7

cookie: .AspNetCore.Session=CfDJ8E6%2BEXTVAadJvI
MCmDPud4dtM2edbCYibRptA6V6yc%2B7keh9tfbYG56f8Tt
b0aP%2BJ7v4TTIdfJ0eRGtuKn1diMcwDYVUTb6U4I8idQvn
qa%2BehYNfMoZMDjQeauqNb0LrM78QNAH6uULG5B3wqgogi
uEfgXiXtexx1uxL8arsA0dY

referer: https://localhost:44387/Home/SetSessio

▼ Request Headers

:authority: localhost:44387

:method: GET

:path: /Home/SetCookies

:scheme: https

accept: text/html,application/xhtml+xml,applicat
ion/xml;q=0.9,image/webp,image/apng,*/*;q=0.8,a
pplication/signed-exchange;v=b3;q=0.9

accept-encoding: gzip, deflate, br

accept-language: pl,en;q=0.9,en-GB;q=0.8,en-US;q

0.7

cookie: .AspNetCore.Session=CfDJ8E6%2BExTVAadJv1 MCmDPud4dtM2edbCYibRptA6V6yc%2B7keh9tfbYG56f8Tt b0aP%2BJ7v4TTIdfJ0eRGtuKn1diMcwDYVUTb6U4I8idQvn qa%2BehYNfMoZMDjQeauqNb0LrM78QNAH6uULG5B3wqgogi uEfgXiXtexx1uxL8arsA0dY

referer: https://localhost:44387/Home/ShowSessio

▼ Response Headers

content-encoding: gzip

content-type: text/html; charset=utf-8
date: Tue, 05 Jan 2021 10:03:02 GMT

server: Microsoft-ITS/10.0

set-cookie: short=Short%20Cookie%20is%20active
xpires=Tue, 05 Jan 2021 10:03:12 GMT; path=/
set-cookie: long=Long%20Cookie%20is%20active;
ires=Tue, 05 Jan 2021 10:04:02 GMT; path=/
set-cookie: veryLong=Very%20long%20Cookie%20is

active; expires=Tue, 05 Jan 2021 10:13:02 GM

set-cookie: forSession=Cookie%20for%20session%

s%20active; path=/

ASP-pl-W11 15 / 43

- 5) Odczekanie 10s
- 6) Zamknięcie przeglądarki
- 7) Uruchomienie przeglądarki, wybranie "Show session"
- 8) odczekanie około 50s
- 9) Wybranie "Set session"

No cookies in response header.

v Request Headers
:authority: localhost:44387
:method: GET
:path: /Home/ShowSession
:scheme: https
accept: text/html,application/xhtml+xml,applicat
ion/xml;q=0.9,image/webp,image/apng,*/*;q=0.8,a
pplication/signed-exchange;v=b3;q=0.9
accept-encoding: gzip, deflate, br
accept-language: pl,en;q=0.9,en-GB;q=0.8,en-US;q=0.7

cookie: veryLong=Very%20long%20Cookie%20is%20act
ive; long=Long%20Cookie%20is%20active

Set session Done.

* Request Headers
:authority: localhost:44387
:method: GET
:path: /Home/SetSession
:scheme: https
accept: text/html,application/xhtml+xml,applic
ion/xml;q=0.9,image/webp,image/apng,*/*;q=0.8
pplication/signed-exchange;v=b3;q=0.9
accept-encoding: gzip, deflate, br
accept-language: pl,en;q=0.9,en-GB;q=0.8,en-US_=0.7

cookie: veryLong=Very%20long%20Cookie%20is%20a

ive

referer: https://localhost:44387/Home/ShowSessi

▼ Response Headers

cache-control: no-cache, no-store

content-encoding: gzip

content-type: text/html; charset=utf-8
date: Tue, 05 Jan 2021 10:13:54 GMT

expires: -1 pragma: no-cache

server: Microsoft-IIS/10.0

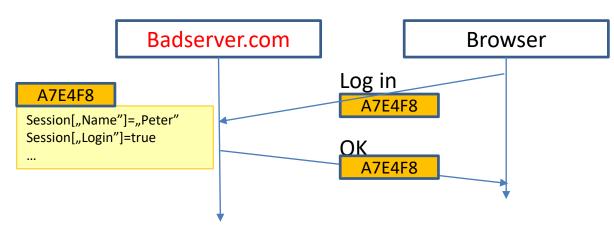
set-cookie: .AspNetCore.Session=CfDJ8E6%2BExTVAad
Jv1MCmDPud4ePZ%2B%2BL52hdnRycWEqFsj9ABs4DNWcgAE
r61UJtoHBh%2B10h0hEiUjjxRruZy%2BGOHpssTXha%2BFx
ocLFaEJ6jj%2FL0SX0XW6nzagiMbflUo1XCYS18a%2BCmXp
Ssc0pW0Tqbb65nYCu0p0Jg7YkTUNtbtifT; path=/; sam
esite=lax; httponly

varv: Accept-Encoding

ASP-pl-W11 16 / 43

CSRF (Cross-Site Request Forgery) 1/3

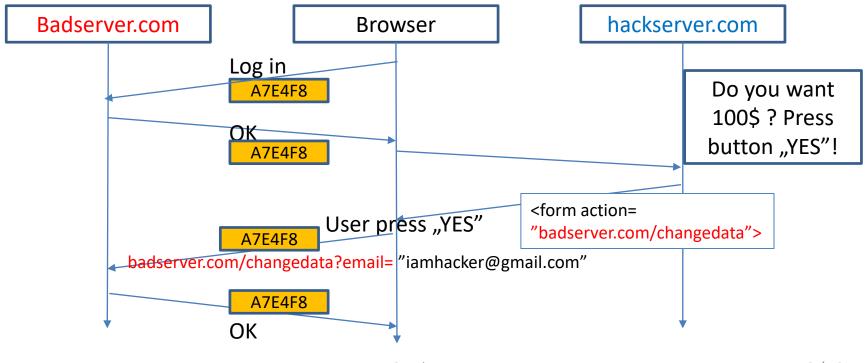
- Cross-site request żądanie do innej domeny niż strona, z której chcemy go wykonać (np. zwykły link)
- Mechanizm ciasteczek umożliwia atak CSRF. Jeśli przed nim nie zabezpieczymy stron z formularzami możliwy jest poniższy scenariusz (np. na domenie badserver.com).
- Chcemy, żeby nieświadomy użytkownik zmodyfikował swoje dane, np. adres email, który służy często do odzyskiwania hasła i logowania. Zmiana adresu polega na wypełnieniu formularza (strona przesłana przez żądanie GET) na stronie badserver.com/changedata i wysłania go na ten sam adres (ale przez żądanie POST), ale oczywiście tylko jeśli zmienna sesyjna wskazuje na właściwego użytkownika. Wiedząc to wszystko przygotowany został atak na stronie hackserver.com.
 - Użytkownik loguje się na swoje konto na badserver.com
 - Przeglądarka zapamiętuje zmienną sesyjną oraz informację, który użytkownik jest zalogowany.

ASP-pl-W11 17 / 43

CSRF (Cross-Site Request Forgery) 2/3

- W tym samym czasie w tej samej przeglądarce użytkownik otwiera stronę hackserver.com, przygotowaną do ataku na jego konto.
- Znajduje się tam prosty formularz z przyciskiem "Chcesz wygrać 100\$?", jednak w polach ukrytych ma parametry wymagane do formularza zmiany danych przez stronę badserver.com/changedata (np. pole "email" jest ustawione na "iamhacker@gmail.com") i tam przekierowuje wysłanie formularza (cross-site request).
- Przeglądarka widzi, że będzie żądanie do domeny badserver.com, zatem dodaje w nagłówku wszystkie ciasteczka dla tej domeny, w tym to związane z sesją.
- Zmiana danych na serwerze badserver.com zostanie dokonana, bo ciasteczka się zgadzają!
- Użytkownik może zobaczy informację o zmianie danych (albo kompletnie nic) i wróci zdziwiony do domeny badserver.com.

ASP-pl-W11 18 / 43

CSRF (Cross-Site Request Forgery) 3/3

- Twórca hackserver.com nie wie, czy atak mu się udał, ale co jakiś czas próbuje "odzyskiwać" hasło do konta iamhacker@gmail.com

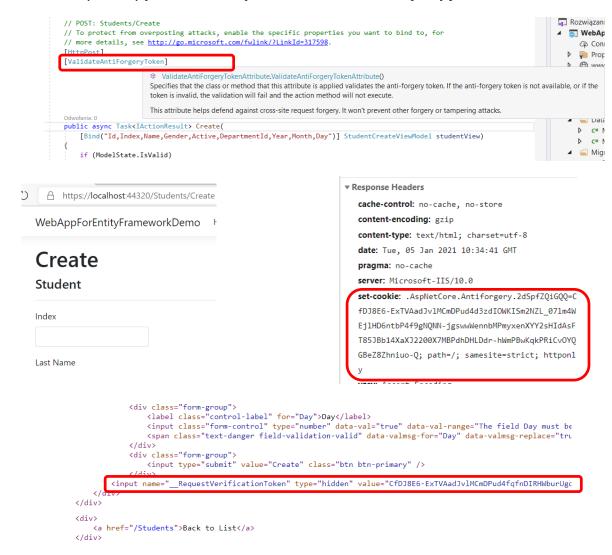
Zabezpieczenie:

- Dla każdego formularza wysłanego przez GET dodawanie ukrytego pola (tokena) np. antyForgery z losową wartością, które musi się zgadzać, gdy dane z formularza wrócą z żądaniem POST.
- Dla pamiętania wartości tokena można wykorzystać ciasteczko
- Powyższy atak się nie powiedzie, bo karta/JavaScipt ma dostęp tylko do danych swojej karty oraz ciasteczek (odpowiednio skonfigurowanych) z oryginalnej domeny danej strony WWW.
- Atak CSRF ma wiele odmian: z użyciem skryptu Javy, ze spreparowanym obrazkiem itp. W każdym przypadku powyższe zabezpieczenie jest wystarczające

ASP-pl-W11 19 / 43

Token przeciw atakowi CSRF w ASP .Net

- Dla tokena przygotowane jest też odpowiednie ciasteczko bez terminu ważności
 - Wystarczy jeden token i jedno ciasteczko na całą sesję

ASP-pl-W11 20 / 43

Inne wybrane elementy ciasteczka

- Właściwość max-age=max-age-in-seconds, zamiast expires
- Właściwość samesite:
 - lax: pozwala blokować większość ataków CSRF, natomiast dla prostych linków
 (href="http://mysuperweb.com/Student/Create") w dokumentach na stronach nie z domeny ciasteczka będą wysyłane przez przeglądarkę
 - strict: nawet dla prostych linków (jak dla opcji lax) żadne ciasteczka nie zostaną dołączone przez przeglądarkę dla żądań crosssite.
 - none: brak ograniczeń na wysyłanie ciasteczek dla cross-site requests
- Właściwość HttpOnly:
 - true: ciasteczka można używać tylko przy generowaniu żądania HTTP,
 brak dostępu ze skryptu/CSS itp.
 - false: JavaScipt może mieć dostęp
 - Łatwo spreparować "obrazek", który będzie skryptem np. PHP odbierającym ciasteczko w query string-u.

ASP-pl-W11 21 / 43

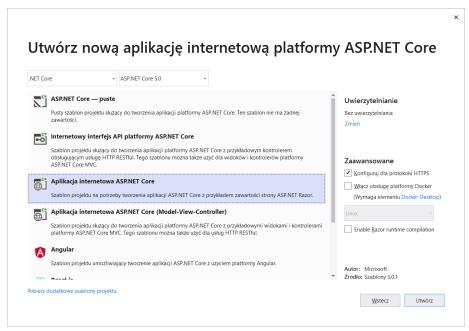
Podsumowanie

- Nie wszystkie szczegóły nt. ciasteczek czy też ich użycia zostały przedstawione.
- Dużo istotnych szczegółów można znaleźć na stronie: <u>https://docs.microsoft.com/pl-</u> pl/aspnet/core/fundamentals/app-state?view=aspnetcore-5.0
- W prawie europejskim użytkownik musi wyrazić zgodę na przechowywanie ciasteczek dla naszej strony WWW.
- Konfiguracja przeglądarki może spowodować, że ciasteczko sesyjne nie zawsze jest usuwane po zamknięciu przeglądarki (Firefox).

ASP-pl-W11 22 / 43

Strony Razora – ogólna idea

- Strony Razora Razor Pages (w MVC są widoki Razora = Razor Views)
- Zamiast rozbudowanego wzorca MVC
- Dla prostszych (co do struktury) aplikacji webowych
- Minimum dla każdej strony: wzorzec strony i klasa z modelem strony i metodą OnGet ()
- Brak kontrolera z akcjami, które wybierają sobie widok Razora do wyświetlenia
- Uproszczony routing:
 - Brak reguł routingu znanych z MVC
 - Folder Pages strony Razora w projekcie to w zasadzie fragment (korzeń) adresu URL
- Występują dodatkowe opcje data bindingu.
- Występują inne opcje routingu.

ASP-pl-W11 23 / 43

Strony Razora – struktura powiązań

- Strona Razora składa się z dwóch plików
 - Wzorzec strony
 - np. plik Index.cshtml
 - Model strony
 - Np. plik Index.cshtml.cs zawierający klasę IndexModel dziedzicząca po PageModel
- Domyślnym folderem dla stron Razora jest folder Pages. Stąd domyślny routing analizuje strukturę tego folderu. Np.:
 - https://localhost:12345/Index oznacza zwrócenie strony Razora z lokalizacji w projekcie: Pages/Index.cshtml
 - https://localhost:12345/Student/Add oznacza zwrócenie strony Razora z lokalizacji w projekcie: Pages/Student/Add.cshtml
 - itd. w głąb podfolderów
- Znaczenie plików _ViewImports.cshtml,
 _ViewStart.cshtml oraz folderu Shared w zasadzie
 takie samo jak dla MVC
- Podobnie foldery Properties, www.root, Zależności, czy też pliki appsettings.json, Program.cs, Startup.cs
- Konfiguracja serwisów polega na wykonaniu metody AddRazorPages ()
- Powyżej opisany sposób mapowania zapewniony jest poprzez metodę MapRazorPages ():

```
Connected Services
  Properties
     wwwroot
       CSS
      favicon.ico
Zależności
   Pages
     Shared
        _Layout.cshtml
        _ValidationScriptsPartial.cshtml
     ViewImports.cshtml
      ViewStart.cshtml
     Error.cshtml
       c# Error.cshtml.cs
     Index.cshtml
     ▶ C# Index.cshtml.cs

▲ Privacy.cshtml

     ▶ c# Privacy.cshtml.cs
  appsettings.json
   c# Program.cs
   c# Startup.cs
```

WebAppRazorPagesDemo

```
app.UseEndpoints(endpoints =>
{
    endpoints.MapRazorPages();
});
```

```
public void ConfigureServices(IServiceCollection services)
{
    services.AddRazorPages();
}
```

ASP-pl-W11 24 / 43

Pliki wzorca i modelu strony

 Strona wzorca CSHTML zaczyna się od linii z poniższym kodem (który odróżnia stronę Razora od widoku Razora):

@page

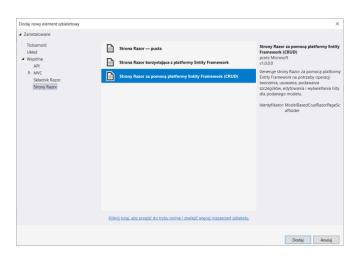
- Poniżej przykład automatycznie wytworzonej klasy modelu strony i wzorca strony dla strony
 / Index (klasa IndexModel w pliku Index.cshtml.cs, wzorzec strony w pliku
 Index.cshtml)
- Ogólnie dla Pages/<Path>/<PageName>:
 - Klasa modelu < PageName > Model w pliku < PageName > .cshtml .cs
 - Wzorzec strony w pliku <PageName>.cshtml
- W modelu strony, czyli klasie dziedziczącej po PageModel jest metoda void OnGet(), która
 jest wywoływana zanim Razor zacznie analizować powiązany wzorzec strony
 - Metoda OnGet () zostaje wywołana dla zapytania GET na adres powiązany ze wzorcem strony (np. /Index)
- Metodą OnGet () nie musi być typu void, może być np. IActionResult.

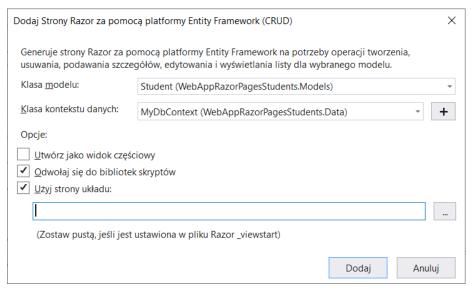
```
WebAppRazorPagesDemo
            @page
     2
            @model IndexModel
      3
     4
                ViewData["Title"] = "Home page";
     5
     6
     7
          ⊟<div class="text-center">
     8
                <h1 class="display-4">Welcome</h1>
     9
                Learn about <a href="https://docs.microsof"
     10
            </div>
```

ASP-pl-W11 25 / 43

Generator kodu dla stron Razor-a

- Stworzyć folder / Pages / Students
- Umieszczając kursor myszki na folderze Students oraz klikając PPM wybrać Dodaj -> Strona Razor... można, analogicznie do architektury MVC, wygenerować albo stronę dla pojedynczej operacji dla wybranego modelu danych albo wszystkie operacje CRUD.
 - Oczywiście wcześniej trzeba przygotować model danych oraz klasę kontekstu, dodać connection string, wykonać odpowiednie wstrzyknięcia (jak również później migracje i aktualizację bazy danych)
 - Działania z pakietem Entity Framework przebiegają tak samo jak dla MVC
- Uwaga: nazwa folderu powinna być inna niż klasy modelu (Students, a nie Student), gdyż wytworzona zostaje przestrzeń nazw WebAppRazorPagesStudents.Pages.Students WebAppRazorPagesStudents.Pages.Student, która będzie generować błędy kompilacji spowodowane konfliktem z nazwą klasy Student.

ASP-pl-W11 26 / 43

Powstałe modele i wzorce stron

- Wytworzone zostaną wzorce stron i modele stron dla wszystkich operacji CRUD oraz dla strony Index.
- Jest w nich kod analogiczny jak w akcjach kontrolera w architektury MVC.
- Nie ma wprost zapisanego zabezpieczenia przed CSRF, ale jest on w tag-helperze dla formularza.
 - https://docs.microsoft.com/pl-pl/aspnet/core/razor-pages/?view=aspnetcore-5.0&tabs=visual-studio#xsrf
- Pojawia się adnotacja związana z model bindingiem dla żądań POST [BindProperty].
 - Ale działa równie model binding dla parametrów OnGet, OnPost() itd, czyli zamiast adnotacji [BindProperty] można stworzyć metodę OnPostAsync (Student st), a wewnątrz przepisać st do właściwości Student jeśli jest taka potrzeba.
- Zamiast return View() jest return Page().
- Zamiast RedirectToAction() używane jest RedirectToPage() z podaniem URL.
- Scenariusz użycia: analiza powstałego kodu

XSRF/CSRF and Razor Pages

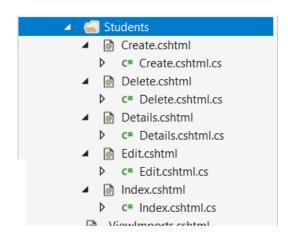
Razor Pages are protected by Antiforgery validation. The FormTagHelper injects antiforgery tokens into HTML form elements.

```
Odwołania: 0
public IActionResult OnGet()
{
    return Page();
}

[BindProperty]
Odwołania: 18
public Student Student { get; set; }

Odwołania: 0
public async Task<IActionResult> OnPostAsync()
{
    if (!ModelState.IsValid)
    {
        return Page();
    }
        context.Student.Add(Student);
    await _context.SaveChangesAsync();

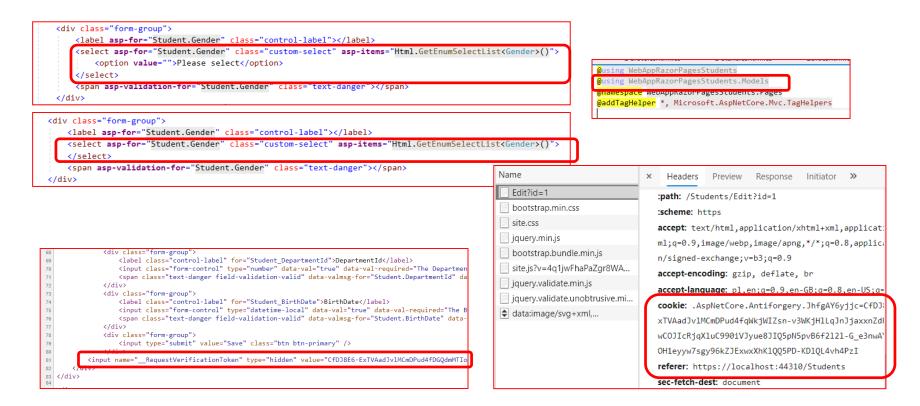
    return RedirectToPage("./Index");
```


ASP-pl-W11 27 / 43

Uzupełnienia kodu

- Wygenerowany kod należy zmodyfikować ze względu na typ wyliczeniowy dla operacji Create i Edit.
- Warto dopisać import w _ViewImports.cshtml dla przestrzeni nazw studenta.
- Wytworzona strona html dla powyższych operacji zawiera Token przeciw atakowi CSFR.

ASP-pl-W11 28 / 43

Podsumowanie części 1

 Adnotacje walidujące będą działać po zainstalowaniu pakietu

Microsoft.AspNetCore.Mvc.DataAnnotations

- Dotyczy to też podsumowania walidacji
- Tak samo działa większość tag-helpery dla stron Razor
- Działa sprawdzanie modelu przez ModelState.IsValid

ASP-pl-W11 29 / 43

Routing – elementy konfiguracji

W przypadku stron Razora (ale też innych architektur) mogą się przydać automatyczna zmiana linku URL na wersję z małymi literami. Należy to wykonać w konfiguracji opcji routingu:

```
Services.Configure<RouteOptions>(options =>...)
```

- Używanie małych liter w adresie URL (do znaku ?) przy tworzeniu linku, mimo że w linku na stronie Razora użyto wielkich liter: options.LowerCaseUrls=true;
- Używanie małych liter w query string (za znakiem ?) przy tworzeniu linku, mimo że w asp-route-<parameter> użyto dużych liter (np. asp-route-ID="@item.id"): options.LowerCaseQueryStrings=true;
 - Nie działa bez ustawienia poprzedniej opcji na true!
- Dodanie końcowego '/' w adresie przy tworzenie linku: options.AppendTrailingSlash=true;
- Ostatecznie np.:
 - students/details/?id=1
- Zamiana na małe litery będzie wykonana nawet, gdy w kodzie będzie adres z dużymi literami.
- W adresach lepiej wyglądają małe litery, ale standard C# zaleca wielkie litery na początku nazw plików, klas, właściwości itp., co powodowałoby możliwość generacji błędów (nie działające linki z powodu niewłaściwej wielkości pierwszej litery)
- Zamiast asp-controller i asp-action używa się tag-helper asp-page.

```
public void ConfigureServices(IServiceCollection services)
   services.AddRazorPages();
   services.AddDbContextPool<MyDbContext>(options =>
       options.UseSqlServer(Configuration.GetConnectionString("MyDb")));
   services.Configure<RouteOptions>(options =>
       options.LowercaseUrls = true;
       options.LowercaseQueryStrings = true;
       options.AppendTrailingSlash = true;
   });
                                                                                             https://localhost:44310/privacy/
           class="nav-item">
               <a class="nav-link text-dark" asp-area="" asp-page="/Privacy">Privacy</a>
                                                                                                  https://localhost:44310/students/
           class="nav-item">
               <a class="nav-link text-dark" asp-area="" asp-page="/Students/Index">Students</a>
```

ASP-pl-W11 30 / 43

Routing – dodanie parametrów

Przykład dla działania index i details.

- Nie ma ogólnych reguł routingu, ale można dodać reguły związane z data bindingiem
- Działa większość tag-helperów np. asp-route-<name> (np.asp-route-id)
- Standardowo działa data binding dla parametrów żądania GET
 - Tworzony URL dla żądania GET wstawia parametry jako query string, czyli np. https://localhost:44310/students/details?id=1
- Parametr jako fragment adresu URL (parametr routingu), a nie query string
 - @page {id} // na początku strony Razor-a
- Ostatecznie np.:
 - student/details/1

```
<a asp-page="./Edit" asp-route-id="@item.Id">Edit</a> |
<a asp-page="./Details" asp-route-id="@item.Id">Details</a> |
<a asp-page="./Delete" asp-route-id="@item.Id">Delete</a>
```

```
Odwołania: 0

public async Task<IActionResult> OnGetAsync(int? id)

{
    if (id == null)
    {
        return NotFound();
    }

Student = await _context.Student.FirstOrDefaultAsync(m => m.Id == id);
```

ASP-pl-W11 31 / 43

Różne sposoby data binding z żądania

- Aby działał adres /students/details/ bez parametru należy w OnGet (intid=1) dodać wartość domyślną parametru
- Gdy potrzeba użyć parametru z URL w modelu strony należałoby stworzyć właściwość np. jak poniżej i przypisać do niej wartość w metodzie OnGet ().
- Jednak można od razu powiązać właściwość jako fragment URL będący parametrem dla OnGet.
- Standardowo adnotacja BindProperty wiąże dane z żądania POST. Jeśli jest potrzeba, aby wiązana następowało również w adresie URL żądania GET należy dopisać w adnotacji (SupportsGet = true).

```
[BindProperty(SupportsGet = true)]
Odwolania: 2
public int? Id { get; set; }

// public async Task<IActionResult> OnGetAsync(int? id)
Odwolania: 0
public async Task<IActionResult> OnGetAsync()
{
   if (Id = null)
   {
      return NotFound();
   }

   Student = await _context.Student.FirstOrDefaultAsync(m => m.Id == Id);
   if (Student == null)
   {
      return NotFound();
   }
   return Page();
}
```

ASP-pl-W11 32 / 43

Ograniczenia na parametr routingu

- Przy podawaniu nazwy parametru routingu można narzucić oczekiwany typ (wpisując go za dwukropkiem):
 - int, decimal, float, double, bool, long, datetime, guid
- Można dodawać kolejne ograniczenia:

Details.cshtml + × Program.cs

cshtml

- Dla liczb: min (value), max (value), range (min, max)
- Dla string: alpha, minlength (value), maxlength (value), length (min, max), length (value), regex (exp)
- Ograniczenie łączymy dostawiając kolejny dwukropek za poprzednim ograniczeniem
- Za pomocą nawiasów klamrowych można powiązać dane z wieloma właściwościami

Startup.cs

• Pamiętać, aby ewentualny znak zapytania (oznaczenie, ze parametr jest opcjonalny) użyć za ostatnim ograniczeniem:

Dele

- Rozbudowany przykład ze strony: https://exceptionnotfound.net/how-to-use-routing-in-asp-net-core-3-0-razor-pages/
- { **title} oznacza, że dowolny ciąg znaków do końca URL to title.

```
@page "{id:int?}"
      @model WebAppRazorPagesStudents.Pages.Students.DetailsModel
public class DateArticleModel : PageModel
   [BindProperty(SupportsGet = true)]
                                                                           @page "/post/{year:int}/{month:int}/{day:int}/{**title}"
   public int Year { get; set; }
                                                                           @model RoutingAspNetCoreDemo.RazorPages.Areas.Blog.Pages.DateArticleModel
                                                                           @{
   [BindProperty(SupportsGet = true)]
   public int Month { get; set; }
                                                                           <h1>Date Article</h1>
   [BindProperty(SupportsGet = true)]
                                                                           The publish date is @Model.PublishDate.ToString("yyyy/MM/dd")
   public int Day { get; set; }
   [BindProperty(SupportsGet = true)]
   public string Title { get; set; }
   public DateTime PublishDate { get; set; }
   public void OnGet()
       PublishDate = new DateTime(Year, Month, Day);
```

ASP-pl-W11 33 / 43

Własna reguła ograniczania routingu

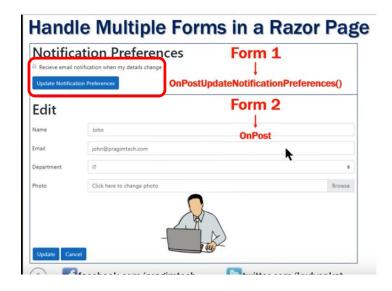
- Można utworzyć własną regułę routingu
- Przykład dla parzystych id
- Implementacja interfejsu IRouteConstraint
- Nową regułę trzeba zarejestrować w startup.cs
 - Jako element słownika
- Jeśli reguła zwraca fałsz, to:
 - We wzorcu strony nie zostanie wygenerowany link
 - Po wpisaniu URL nie spełniającego ograniczeń błąd 404, page not found
- Ostatni parametr zwraca informację, czy jest używany podczas odbierania żądania, czy podczas tworzenia linku.
- Przykład z (Pragim/kudvenkat): https://www.youtube.com/watch?v=5kbF4dAD14I

```
namespace RazorPagesTutorial
                                                                                           public void ConfigureServices(IServiceCollection services)
                                                                                              services.Configure<RouteOptions>(options =>
   public class EvenConstraint : IRouteConstraint
                                                                                                 options.ConstraintMap.Add("even", typeof(EvenConstraint));
        public bool Match(HttpContext httpContext, IRouter route, string routeKey,
                                                                                             });
           RouteValueDictionary values, RouteDirection routeDirection)
           int id:
                                                                                                       @page "/employees/view/{id:even}"
            if(Int32.TryParse(values["id"].ToString(), out id))
                                             public void ConfigureServices(IServiceCollection services)
               if (id % 2 == 0)
                    return true;
                                                  services.AddRazorPages();
                                                  services.AddSingleton<IEmployeeRepository, MockEmployeeRepository>();
                                                  services.Configure<RouteOptions>(options =>
            return false;
                                                      options.LowercaseUrls = true;
                                                      options.LowercaseQueryStrings = true;
                                                      options.AppendTrailingSlash = true;
                                                      options.ConstraintMap.Add("even", typeof(EvenConstraint));
                                                 });
```

ASP-pl-W11 34 / 43

Dwa formularze i metody dla nich

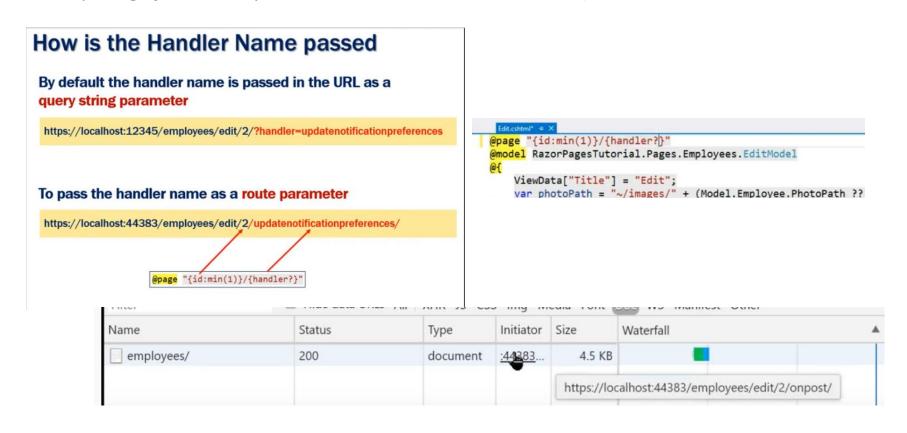
- Na stronie może być wiele formularzy
 - Np. mały formularz u góry w rogu celem logowania się do serwisu, lub włączenia filtru
 - Chcemy po wpisaniu danych do tego formularza pozostać na bieżącej stronie
 - Dla MVC Core będą dwie różne akcje
- Dla formularzy na stronach Razora używa się tzw. page-handlera, czyli nazwy metody, która ma otrzymać dane z formularza. Domyślnie, dla formularza nazwa ta to OnPost, jednak poprzez tag helper asp-page-handler można przyporządkować inną metodę.
- Ale jeśli otwiera się potem znowu ten sam wzorzec strony, to część danych z model bindingu może nie być właściwie połączonych
- Przykład z (Pragim/kudvenkat): https://www.youtube.com/watch?v=-6PE4p4gUYQ

ASP-pl-W11 35 / 43

Jak do URL wstawiany jest handler

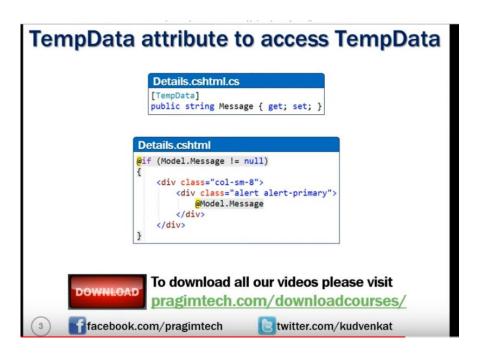
- Wysyłając formularz z niedomyślnym handlerem nazwa handlera przekazywana jest jako parametr handler w query string
- Tworząc odpowiednią regułę routing przy @page można użyć parametru handler, aby umieścić go jako parametr routingu
- Dla OnPost analogiczny URL (ale jeśli jest redirect, to włączając śledzenie w przeglądarce dopiero można to zaobserwować)

ASP-pl-W11 36 / 43

Adnotacja [TempData] dla stron Razora

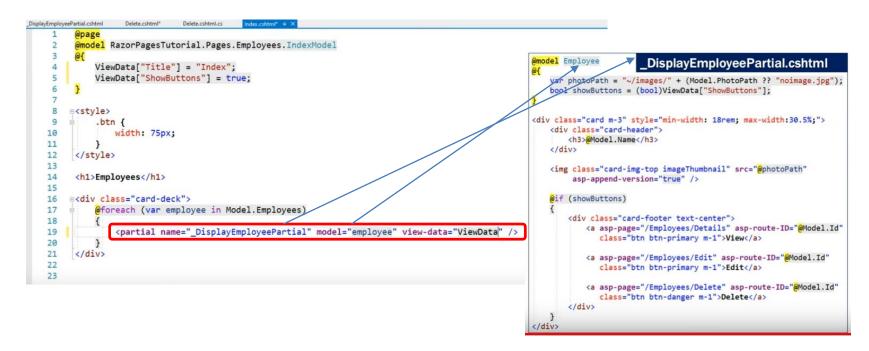
- W ramach stron Razora też istnieje słownika TempData z taką samą funkcjonalnością jak dla MVC
- Dane z TempData można powiązać z właściwością poprzez adnotację [TempData].
 - Nastąpi data binding dla elementu słownika TempData
- Przykład z (Pragim/kudvenkat): https://www.youtube.com/watch?v=BZQH9Bg9z6s

ASP-pl-W11 37 / 43

Widok częściowy - inaczej

- Widok częściowy nie jest stroną Razora, ale w pierwszej linii może oczekiwać modelu. Dodatkowo, poza modelem, może używać słownika ViewData.
- Najlepiej wykorzystać do tego poniższy tag-helper partial (od ASP.NET Core 2.1).

ASP-pl-W11 38 / 43

Komponent widoku ViewComponent

- Klasa modelu dziedziczy po ViewComponent (plik.cs)
 - Powinna mieć końcówkę View Component
- Posiada widok Razorowy o tej samej nazwie, ale z rozszerzeniem .cshtml
 - Ale może mieć też inne widoki
- Komponent nie odpowiada na żądania HTTP, są stworzone dla innych stron Razor-a (podobnie jak widoki częściowe)
 - Posiada klasę modelu, ale nie z metodami OnGet () itp.
- Klasa modelu obsługuje jedną z metod:
 - public IViewComponentResult Invoke()
 - public Task< IViewComponentResult> InvokeAsync()
- Mimo zastosowania wersji synchronicznej wywołuje się ją asynchronicznie poprzez @await Component.InvokeAsync("HeadCount")
 - Oznacza wywołanie Invoke dla HeadCountViewComponent

```
public class HeadCountViewComponent : ViewComponent
{
   private readonly IEmployeeRepository employeeRepository;
   public HeadCountViewComponent(IEmployeeRepository employeeRepository)
   {
      this.employeeRepository = employeeRepository;
   }
   public IViewComponentResult Invoke()
   {
      var result = employeeRepository.EmployeeCountByDept();
      return View(result);
   }
}
```

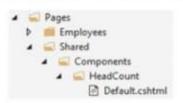
ASP-pl-W11 39 / 43

Miejsce na komponenty widoku

- Można też używać w projekcie wzorca MVC
- Komponenty są poszukiwane w odpowiednich folderach stron Razora lub widoków MVC, schemat poniżej

Razor pages project

/Pages/Shared/Components/{View Component Name}/{View Name}

MVC project

- /Views/{Controller Name}/Components/{View Component Name}/{View Name}
- /Views/Shared/Components/{View Component Name}/{View Name}

ASP-pl-W11 40 / 43

Wywołanie tworzenie komponentów widoku

- Wywołanie tworzenia viewComponent za pomocą tag-helperów(jako znacznik)
 VC:...>
- Trzeba dodać jakby tag helpery z tworzonego projektu (najlepiej w ViewImports.cshtml)
- Użycie Kebab Case (w HTML wielkość liter w znacznikach i atrybutach nie ma znaczenia!):
 - Parametr metody (inne j niż wcześniej) Invoke (DepartmentName)

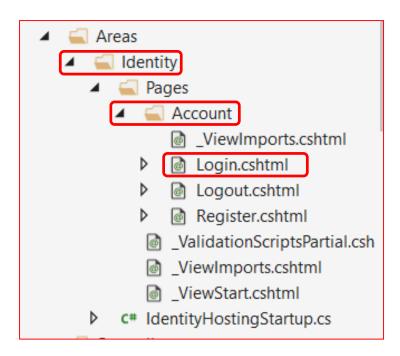
Using View Component as a Tag Helper

ASP-pl-W11 41 / 43

Obszary - Areas

Folder Areas do wydzielania obszarów logicznych dla stron Razora

- Posiadają własne pliki typu ViewImports.cshtml itp., własne layouty, komponenty,
- Oprócz folderu Pages obszar o danej nazwie może mieć inne foldery: z modelami, kontekstem itp.
- Pozwala odseparować kod zależnie od obszaru, do którego ma służyć: inny do logowania, inny dla administratora do zarządzania itp.
- Mapowanie routingu dla stron Razora obsługuje obszary pomijając nazwy folderów "Areas" oraz "Pages"
 - dla poniższego przykładu poprawny URL to np. /identity/account/login

ASP-pl-W11 42 / 43

Porównanie do MVC

- Nie ma klas kontrolera
- Widok połączony z akcją/akcjami
- Domyślne mapowanie folderów w ramach routing
- Zamiast return View(), piszemy return Page().
- Zamiast RedirectToAction() używamy RedirectToPage()
- Domyślnie do wzorca strony wysyłany model z nim powiązany
- Dodatkowe notacje dla data-bindingu
- Obszary połączenie logiczne różnych funkcjonalności
 - W MVC foldery łączą typy funkcjonalności: wszystkie kontrolery w Controllers, wszystkie widoki w Views, modele w Models itp.

Ale

- Trzeba w każdym modelu wstrzykiwać zależności
- Nie można używać asp-controller, asp-action
 - Za to jest asp-page-handler
- Działają inne tag- helpery dla asp-page
 - Przekierowanie nie przez nazwę kontrolera, ale link (wada?) np. RedirectToPage ("./Index");
- Działają pozostałe tag-helpery jak asp-for, asp-route-<param> itd...
- W każdym modelu trzeba tworzyć ewentualne pola, które chcemy przekazać do wzorca strony (np. Student).
 - Przez co dostęp we wzorcu strony jest w dłuższym zapisie np. @Model.Student.Id
- Oczywiście w ramach jednego projektu można mieszać architektury...
 - Różne foldery przygotowane dla MVC i Razor Pages

ASP-pl-W11 43 / 43